

VIBORG
KOMMUNE

MILJØGODKENDELSE

af kvægproduktion

på

Østermarksvej 1

Mønsted

8800 Viborg

efter § 11

i Lov om miljøgodkendelse

m.v. af husdyrbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	2
Datablad.....	4
1 Resumé og samlet vurdering.....	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 Afgørelse.....	5
1.3 Ikke teknisk resumé	6
1.4 Offentlighed	7
1.5 Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
1.6 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	7
1.7 Gyldighed.....	7
1.8 Retsbeskyttelse.....	7
1.9 Revurdering af miljøgodkendelsen	8
2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
2.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	9
2.2 Placering i landskabet	9
2.3 Husdyrhold og staldindretning.....	10
2.4 Ventilation.....	11
2.5 Fodring	12
2.6 Energi- og vandforbrug	12
2.7 Spildevand herunder regnvand.....	13
2.8 Affald	13
2.9 Råvarer og hjælpestoffer	14
2.10 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	14
2.11 Gødningstyper og mængder	16
2.12 Flydende husdyrgødning.....	16
2.13 Dybstrøelse og anden organisk gødning	17
2.14 Ensilageopbevaring.....	18

3	Forurening og gener fra husdyrbruget	18
3.1	Ammoniak og natur	18
3.2	Lugt	20
3.3	Fluer og skadedyr.....	21
3.4	Transport	22
3.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	23
3.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	23
3.7	Lys.....	24
4	Påvirkning fra arealerne	24
4.1	Udbringningsarealerne	24
4.2	Påvirkninger af søer og vandløb	25
4.3	Kvælstof og fosfor til Søer, fjord & hav	25
4.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	26
4.5	Kvælstof til grundvand.....	26
5	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	27
6	Egenkontrol og dokumentation.....	28
7	Samlet konklusion.....	29
8	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	30
8.1	Godkendelsens gyldighed	30
8.2	Klagevejledning og søgsmål	31
8.3	Underretning om godkendelsen	31
9	Bilag	32
	Bilag 1. Situationsplan	33
	Bilag 2. Udbringningsarealer	35
	Bilag 3. Naturarealer	36
	Bilag 4. Natura 2000 områder	37

DATABLAD

Titel: § 11 Miljøgodkendelse

CVR-nr og P-nummer: 20930233, 1002690402

CHR NUMMER: 40012

Ejendomsnummer: 7910206458

Til ejendommen hører følgende matrikler:

Ejerlav	Matrikelnummer
----------------	-----------------------

Mønsted By, Mønsted 4h, 4v, 13ac, 3d, 17dh, 3x, 10an, 10am,17dk,28,10d

Adresse: Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 viborg

Bedrifts ejer og ansøger: Jan Trankær, Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg

Tilsynsmyndighed: Viborg Kommune

Godkendelsen af tillægget er udarbejdet af:

Viborg Kommune
Miljøforvaltningen
Søvej 2
8800 Viborg

Den 12. februar 2009

Finn Larsen

Sagsbehandler

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jan Trankær, Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg fik i 2006 tilladelse til en udvidelse af kvægbesætningen på Østermarksvej 1 til 249,8 DE. Som led i udvidelsen skal etableres en tilbygning til den eksisterende stald på ca. 2.150 m², hvori skal installeres malkerobotter, en ny gylletank på 2.000 m³, en ny plads til kalvebokse samt udvidelse af et plansiloanlæg. Der planlægges ikke yderligere udvidelse af dyreholdet.

Miljøgodkendelsens arealdel omfatter alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 20930233.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i december 2007.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring af produktionsanlægget på Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 11 stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og i henhold til Bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

Den maksimale husdyrproduktion må udgøre 248,6 DE i kvæg.

Etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser. I øvrigt gøres opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser som f.eks. Museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er, at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes - også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse -

herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion og arealer

Jan Trankær ønsker at skabe bedre rammer for den godkendte produktion på 249,8 DE på anlægget. Staldbygningerne skal udvides, idet der i udvidelsen installeres malkeroboter. Der skal tilføres ekstra gylleopbevaringskapacitet og en plansilo skal udvides. Endelig skal etableres en ny plads til kalvebokse. Der hører i alt 133,92 ha udbringningsarealer til produktionen. Der er ikke indgået gylleaftaler. Alle udbringningsarealerne ligger indenfor ca. 2,3 km fra ejendommen.

Placering

En eksisterende kostald udvides med 2.150 m² mod sydvest, en ny gylletank på 2.000 m³ etableres tæt på eksisterende tank og kostalden. Ny plads til kalvebokse etableres ved plansiloanlægget, som udvides mod nordøst. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet, se bilag 1.

Lugt

Lugtgenerberegninger viser, at alle geneafstande til byzone, samlet bebyggelse og til enkeltbeboelse er rigeligt overholdte. Der er ca. 410 m til byzone i Mønsted fra anlægget. Der er ikke nabobeboelse uden landbrugspligt eller samlet bebyggelse tættere på.

Transporter til og fra ejendommen

Der forventes ikke et øget antal transportere. Gylletransport foregår for størstedelen via interne veje. Idet transporterne ikke kommer til at gå gennem et tættere bebygget område vurderes, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Nærmeste naturareal, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug, er et overdrevsareal ca. 870 i nordøstlig retning beliggende ved Mønsted å. Det nærmeste Natura 2000 område er Habitatområde nr. 39, Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted ådal. Det nævnte overdrev indgår i dette Natura 2000 område. Viborg Kommune vurderer, at de planlagte ændringer ikke vil påvirke sårbar natur, idet det planlagte ikke vil medføre en merbelastning med ammoniak.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Alle udbringningsarealerne afvandes til Hjarbæk Fjord via Jordbro å-systemet. Hjarbæk Fjord et kvælstof- og fosforfølsomt Natura 2000-område.

Alle udbringningsarealerne ligger uden for fosfor- og nitratklasserne. De sydvestligst placerede udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Kommunen vurderer, at i og med dyreholdet ikke udvides ud over det allerede godkendte, vil projektet ikke medføre en merbelastning med næringsalte på vandmiljøet eller grundvand.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Kommunen vurderer samlet, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Projektet er vurderet til at have underordnet betydning for naboer, og der er ikke foretaget nabohøring.

1.5 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Denne godkendelse af 12. februar 2009 omfatter alle landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 40012.

Ejendommen har CVR nr.20930233.

Jan Trankær, Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg ønsker med det fremsendte projekt at skabe bedre rammer for den allerede godkendte kvægproduktion på anlægget (249,8 DE).

1.6 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings-, arealmæssigt eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune. For udskiftning af arealer indeholdt i denne godkendelse gælder, at ændringer forud skal anmeldes til kommunen, senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse.

1.7 GYLDIGHED

Ændringerne skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

1.8 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.9 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Østermarksvej 1, Mønsted, 8800 Viborg samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 40012.*
- 2) *Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse. Der skal fremsendes oplysninger om produktionen 2 år efter meddelelse af godkendelsen.*
- 3) *Bedriften skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår*
- 4) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:*
- 5) *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år*
- 6) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

2 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 520 meter til nærmeste enkeltbeboelse, der ligger nord for anlægget. Der er ca. 410 m til byzone i Mønsted.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

Nye dele af det ansøgte anlæg overholder følgende generelle afstandskrav fastsat i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

Ikke-almene vandforsyningsanlæg > 25 m

Almene vandforsyningsanlæg > 50 m

Vandløb (herunder dræn) og søer > 15 m

Offentlig vej og privat fællesvej > 15 m

Levnedsvirksomhed > 25 m

Beboelse på samme ejendom > 15 m

Naboskel > 30 m

Nabobeboelse > 50 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinier, er overholdt.

2.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En eksisterende kostald udvides med 2.150 m² mod sydvest, en ny gylletank på 2.000 m³ etableres tæt på eksisterende tank og kostalden. Ny plads til kalveboks etableres ved plansiloanlægget, som udvides mod nordøst. Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet.

Det planlagte anlæg og husdyrbrugets udbringningsarealer ligger uden for Særlige beskyttelsesområder og kulturhistoriske interesseområder udpeget i Regionplanen for Viborg Amt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderedes tillige, at de nye driftsbygninger, herunder gyllebeholderen, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på kulturmiljøet.

2.3 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den godkendte kvægproduktion på Østermarksvej 1 udgør følgende:

<i>DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT</i>	<i>Antal års- dyr</i>	<i>DE</i>
Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	159	187,1
Kvier, sengestald med spalter	140	50,85
Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	43	8,78
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	86	1,87
<i>Dyreenheder i alt</i>		248,6

Tabel 1: Dyrehold og stalddtyper

Udover ovennævnte malkekvægsbesætning er der nogle få heste til hobbybrug. Samlet holdes dyreholdet under 250 dyreenheder.

Den nuværende kostald er en sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), og tilbygningen er valgt i samme stalddsystem for at udnytte de installationer, der findes i forvejen. Dette forhold sammenholdt med det faktum, at spaltegulvet har en positiv indvirkning på dyrenes klovsundhed gør, at der ikke er valgt et BAT gulv, som eksempelvis et drænet gulv. Til gengæld vil blive installeret robot-skraber i såvel den eksisterende kostald som i tilbygningen. Dette tiltag nedsætter fordampningen af ammoniak og lugt. Lugtgener og ammoniakfordampning reduceres yderligere ved, at de store kvier kommer på græs i sommerhalvåret.

Fravalg af BAT

Idet udvidelsen sker ved en tilbygning af eksisterende kostald, hvor der er etableret spaltegulv og gyllekanaler, har ansøger fravalgt præfabrikeret drænet gulv, da det vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

Der er ikke installeret forsøringsanlæg, idet der indgår en eksisterende stald, hvor der ikke er sikkerhed for, at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kwh/år, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. I øvrigt ligger der ikke sårbar natur i umiddelbar nærhed, og kravet om 15 % ammoniakreduktion er opfyldt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der sker ingen udvidelse på Østermarksvej 1 i forhold til den allerede tilladte produktion.

En normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Med baggrund i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 stk. 3 vurderes det, at kvægholdet kan ændres under forudsætning af, at ændringen ikke giver anledning til øget forurening (ex. mere lugt, mere fosfor m.m.), samt at produktionstilladelsen i dyreenheder ikke overskrider 249 DE.

Vurdering af BAT

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om, at minimere anvendelse af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv. således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. Viborg Kommune vurderer, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

7) *Produktionens omfang*

Godkendelsen omfatter følgende maksimale produktion:

Malkekøer: 159 stk. af stor race: 187,1 DE

Kvier: 140 stk. 50,8 DE

Kviekalve 0 – 6 måneder: 43 stk. af stor race 8,8 DE

Tyrekalve (40-50 kg): 86 stk. 1,8 DE

I alt 248,6 DE

8) *I sengestald med spalter skal gulvet være forsynet med skraber, der sikrer, at gødning og urin fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne*

9) *I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof, der sikrer, at dybstrøelsen altid er tør i overfladen.*

2.4 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er naturlig ventilation i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stor afstand til naboer. Kommunen vurderer, at naturlig ventilation ikke giver anledning til gener for de omkringboende. Naturlig ventilation forbruger ikke energi.

2.5 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægrådgiver, og der laves analyser af grovfoderets kvalitet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne.

2.6 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi.

Der foreligger følgende vedrørende energiforbruget:

Forventet elforbrug: 80.000 kWh.

Forventet olieforbrug: 12.000 l

Vand.

Der foreligger følgende oplysninger om vandforbrug.

Ejendommen har to markvandingsboringer, hvor der er tilladelse til indvinding af henholdsvis 41.000 m³/år og 25.000 m³/år. Der er yderligere boring til forsyning af husstand og kvægbesætning.

Forventet forbrug:

Drikkevand incl. spild: 5330 m³. Staldrengøring: 530 m³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 10) Der skal ved tilsyn redegøres for vandforbruget og tiltag til minimering af spild
- 11) Der skal anvendes energisparepærer eller lysstofrør i driftsbygningerne.

2.7 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der foreligger følgende oplysninger om spildevandsmængder:

Til rengøring af staldanlæg bruges årligt 530 m³.

Mælkerumsvand udgør 320 m³.

Regnvand fra ensilageplads udgør 670 m³.

Vask af traktor foregår på læsseplads ved gylletank.

1.522 m³ af den samlede spildevandsmængde ledes til gylletank.

Husspildevand: 170 m³ føres til septiktank.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner – ikke mindst sprøjteudstyr.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift.

Kommunen vurderer endvidere, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Såfremt tag- og overfladevand ønskes udledt til dræn, skal der søges særskilt herom.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjte kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet*
- 13) *Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem.*
- 14) *Overfladevand fra befæstede arealer skal ledes til gyllebeholder. Anden form for bortledning kræver særskilt tilladelse.*

2.8 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vedrørende affaldsmængder og affaldshåndtering foreligger følgende oplysninger.

Døde dyr.

Døde dyr placeres overdækket ved gylletank til afhentning af DAKA.

Fast affald.

Sækkevarer opbevares i foderlade. Andet affald opbevares i container som bortskaffes via VB-renovation Aps, 8832 Skals

Olieskift foregår på autoriseret værksted.

Rengjorte kemikaliedunke opbevares i container.

Evt. overskydende kemikalie opbevares i aflåst skab i værksted.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske efter Kommunens regulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007. Der af følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Det følger af Kommunens regulativ for erhverv, at der ikke må foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af Kommunens affaldsregulativ. Endvidere bemærkes, at rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

2.9 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kemikalier opbevares i aflåst container i værksted.

Der forekommer ingen spildolie.

2.10 DRIFTSFORSTYRELSELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand

- Udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage m.v.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt, hvorved bl.a. malkeanlæg og ventilation m.m. standser

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til ovenstående kritiske situationer. Kommunen vurderer, om der er etableret relevante alarmer m.v.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

15) *Beredskabsplan.*

Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*
- *Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften*
- *Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen*

2.11 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I den ansøgte produktion produceres 5.720 tons gylle inkl. drikkevandsspild og vaskevand. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle	22191	3710	213
Dybstrøelse	1204	139	11
Afsat ved græsning	1928	374	20
Ialt	25323	4223	244

Tabel 2. Produceret husdyrgødning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Indholdet af kvælstof og fosfor i gyllen er beregnet af IT-ansøgningssystemet. Der modtages eller afsættes ikke husdyrgødning via gylleaftaler. Viborg Kommune kan konstatere, at det generelle harmonikrav er overholdt.

2.12 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er beregnet en årlig gødningsproduktion på ca. 5.720 m³. I forbindelse med projektet etableres en ny gylletank på 2.000 m³. På ejendommen findes i forvejen to gylletanke med kapacitet på henholdsvis 600 m³ og 2.000 m³. Den samlede opbevaringskapacitet bliver dermed på 4.600 m³. Der vil således være kapacitet til knap 10 måneders produktion.

Gyllen opbevares i gyllebeholder, der er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Udbringning foretages af en maskinstation. Gyllevognen er udstyret med et pumpetårn, der hindrer overløb fra gyllevogn. Gyllekanaler efterses for revner og huller. Kanalerne er behandlet indvendigt. Gyllen udbringes ikke på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)
Gyllebeholder	600
Gyllebeholder	2.000
Ny gyllebeholder	2.000
I alt	4.600

Tabel 3. Gyllebeholdere

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 16) *Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget*
- 17) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion. Tiltag skal noteres i logbogen.*

2.13 DYBSTRØELSE OG ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l. på bedriften.

Dybstrøelse opbevares i markstak. Dybstrøelse vurderes at være komposteret efter 3-4 måneder i stalden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 18) *Dybstrøelse fra småkalve skal placeres på møddingsplads – kompost med et tørsofindhold på mindst 30 % må dog oplagres i markstak overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale*
- 19) *Kompoststakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres samme sted. Placering skal noteres på et kortbilag, som opbevares i mindst 5 år*
- 20) *Markstakke med dybstrøelse må ikke placeres nærmere end 300 m fra nabobeboelse*

2.14 ENSILAGEOPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelse af plansiloanlægget med ca. 500 m², hvortil kommer forplads, placeres på nordsiden af det eksisterende plansiloanlæg, hvilket vurderes som værende mest hensigtsmæssigt i forhold til arbejdsrutiner og ejendommens helhed. For at beskytte grundvand og overfladevand er der stillet krav til indretning af ensilageplads.

VILKÅR

- 21) *Ensilageplads skal opføres efter landbrugets byggeblad nr. 103.09-02. Afløb skal udsprede efter husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser*
- 22) *Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal herefter gå 5 år, før ensilage igen placeres på samme sted.*
- 23) *Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende.*
- 24) *Etableres der ensilage i markstak skal tidspunkt noteres og placering angives på kortbilag i driftsjournalen.*

3 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste naturområde beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 er en mindre sø knap 100 m nord for anlægget. Der findes en hede ca. 500 m i vestlig retning i forhold til anlægget. Der er ikke andre § 3 beskyttede naturarealer inden for 1.000 m fra anlægget.

I en afstand på ca. 870 m i nordøstlig retning findes de nærmeste naturarealer, der er beskyttede naturtyper, jf. Husdyrlovens § 7, se bilag 3. Der er tale om overdrevsarealer ved Mønsted å. Overdrevet ligger inden for bufferzonerne og er dermed pålagt en maksimal merdeposition med ammoniak fra den pågældende produktion.

Det nærmeste Natura 2000 område er Habitatområde nr. 39, Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted ådal. Det nævnte overdrev indgår i dette Natura 2000 område, se bilag 4.

Krav til generel ammoniakreduktion.

Fra IT-ansøgningsystemet foreligger følgende beregninger vedrørende ammoniakemission fra anlægget:

”Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? **Ja**
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: **-304,00** kg N/år.

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: **0,00** kg N/år.

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: **1810,48** kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): **0,00** kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: **511,74** kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: **0,00** kg N/år.”

IT-ansøgningssystemet konkluderer, at kravet om 15 % ammoniakreduktion er opfyldt. Det følger af, at dyreholdet ikke øges, og kravet er knyttet til udvidelser og ændringer.

Individuel ammoniakreduktion.

Om krav vedrørende individuel ammoniakreduktion fremgår følgende fra IT-ansøgningssystemet:

Samlede emission fra anlæg: **2322,22** kg N/år.

Meremission fra anlæg: **-164,53** kg N/år.

Idet projektet ikke medfører en meremission med ammoniak, vil naturområder ikke blive udsat for merbelastning.

MILJØTEKNISK VURDERING

Det i Loven fastsatte generelle beskyttelsesniveau vedrørende ammoniakemission er tilgodeset, og det vurderes, at projektet ikke vil påvirke sårbare naturtyper med merbelastning med ammoniak, i og med at der ikke sker en udvidelse af dyreholdet i forhold til det allerede godkendte.

Det vurderes, at anlægget ikke vil have nogen virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områder.

En del af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m fra beskyttede naturtyper, og er dermed underlagt krav om at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning (husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk.3, jf. § 38, stk. 5).

3.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabel 4. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Resultat af lugtberegning

OMRÅDETYPE	Lovens krav- minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnits- afstand (m)
Byzone / Sommerhusområde	8) 199	9) 410
Samlet bebyggelse	10) 112	11) > 410
Enkelt bolig (uden for byzone)	12) 63	520

Tabel 4. Geneafstande

Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Holstebrovej 203. Nærmeste byzone er Mønsted.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Det er Kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og advarsler tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

VILKÅR

- 25) *Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses mest muligt.*

3.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Ejendommen holdes ren og ryddelig.

Fluegener

Fluegener søges holdt nede ved hyppig udmugning og rengøring af stalde og redskaber.

Rottebekæmpelse

Ejendommen er tilknyttet den kommunal ordning med besøg 2 gange om året.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 26) *Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.*
- 27) *Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.*
- 28) *Der skal til enhver tid være opsat bekæmpelsesstationer for rotter eller lignende på ejendommen efter aftale med autoriseret bekæmpelsesfirma.*

3.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I nedenstående tabel 5 er givet en oversigt over transporter fra anlægget.

Transporter til og fra ejendommen	Antal pr. år
Levende dyr	35
Døde dyr	20
Mælk	183
Foder (lastbil)	12
Foder (traktor)	150
Gylle (lastbil)	20
Gylle (traktor)	55

Tabel 5. Transporter

Til transportoversigten kan knyttes følgende bemærkninger.

Transport af gylle fra ejendommen forekommer primært i udbringningsperioden marts til maj samt september. Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid. Ligeledes er hovedparten af arealerne placeret således, at gyllekørsel sker på interne veje eller vejstrækninger, hvor der kun er få beboelser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hvis transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, vurderes det, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

VILKÅR

- 29) *Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.*

3.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De væsentligste støjkilder på bedriften er:

- Støj fra dyrene
- Vacumpumpe – køleanæg - kompressor.
- Færdsel med traktor, redskaber, lastbiler.

Driftsperiode for støjkilder.

Støj fra pumper, køleanæg, kompressor m.v. forefindes i lukkede rum, og støjgener derfra vil være uvæsentlige.

Støj fra markredskaber vil til daglig foregå mellem 7.00 og 19.00. I forbindelse med såning og høstning kan der dog i korte perioder være maskiner på vejene udenfor før nævnte timer.

Der er naturlig ventilation i løsdriftsstalden. Der forekommer derfor ikke støj fra ventilationsanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller fastsat støjvilkår, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener.

Viborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 30) *Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at Miljøstyrelsens vejledende støjkraav overholdes.*

3.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene renholdes for at minimere mængden af støv både i og udenfor staldene. Støv ved markdrift må påregnes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, der indebærer, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften

planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 31) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 32) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

3.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I staldene er lyset tændt i arbejdstiden efter behov. Der er natbelysning i løsdriftsstalden, så fjernvirkningen minimeres

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

4 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

4.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel 8 viser, hvordan bedriftens udbringningsarealer er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

	I alt, ha	I nitratfølsomt indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitratklasse 1, 2,3	I fosforklasse 1,2,3
Ejet og forpagtede arealer	133,92	51,75	0	0	0

Tabel 6. Udbringningsarealer

Til ejendommen hører 133,92 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer. Bedriften anvender og efterlever husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2, jf. § 28 stk. 3, om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter: På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 2,24 DE/ha.. Alle udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen – inden for en radius på ca. 2,3 km, se bilag 2.

51,75 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Alle udbringningsarealerne afvandes til Hjarbæk Fjord via Jordbro å-systemet. Hjarbæk Fjord er et kvælstof- og fosforfølsomt Natura 2000-område. Alle udbringningsarealerne ligger uden for fosfor- og nitratklasserne.

4.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne ligger ikke op til vandløb, men tæt på 6 mindre søer. Arealerne skrånede på intet sted stærkt ned mod søerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Erosion af udbragt husdyrgødning til søerne under kraftige regnskyl vurderes ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m til søerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 33) *Der skal opretholdes dyrkningsfrie bræmmer på minimum 2 m til søer op til bedriftens udbringningsarealer.*

4.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL SØER, FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kvælstof.

Udbringningsarealerne afvandes til Hjarbæk fjord via Jordbro å-systemet. Alle udbringningsarealerne ligger uden for nitratklasserne.

Fosfor.

Alle udbringningsarealerne afvander til Natura 2000 område (Hjarbæk Fjord), der er overbelastet med fosfor. Udbringningsarealerne er dog sandjorde (JB1).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nitrat.

Udbringningsarealerne uden for nitratklasserne må som udgangspunkt modtage husdyrgødning svarende til de generelle harmoniregler.

Viborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af det aktuelle projekts påvirkning af Hjarbæk Fjord med kvælstof i forhold til habitatforpligtelserne. Kommunen vurderer, at i og med dyreholdet ikke udvides ud over det allerede godkendte, vil projektet ikke medføre en merbelastning med nitrat på Natura 2000 området.

Fosfor.

Fosforoverskuddet er i ansøgt produktion beregnet til 6,1 kg fosfor/ha/år.

Arealerne i Viborg Kommune ligger uden for de udpegede risikoarealer i relation til fosfor. Viborg Kommune har foretaget en supplerende konkret vurdering af arealerne i forhold til habitatforpligtelserne, og denne vurdering fører til, at der ikke er behov for at stille krav udløst af arealernes beliggenhed i forhold til Hjarbæk fjord. Det bemærkes igen, at der ikke sker en udvidelse af det allerede godkendte dyrehold.

4.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for 1 km fra anlægget, men der kan eventuelt være bilag IV-arter knyttet til små søer i området. De små søer, som ligger op til udbringningsarealerne, beskyttes med bræmmer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte vurderes ikke at kunne få nogen form for betydning for evt. bilag IV-arter (jf. Habitatdirektivets artikel 12 og 13) i nærheden af den ansøgte ejendom. Der er stillet vilkår om, at vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne omgives af bræmmer, og da arealerne ikke er skrånende, vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning.

4.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

51,75 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, se bilag 5. Beregninger via IT-ansøgningssystemet (FARM-N) viser et fald i udvaskningen ved anvendelse af referencesædskiftet K12.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune konkluderer, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området. Gylleudbringningen øges ikke som følge af projektet.

5 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

BAT er behandlet under de respektive. I det følgende er foretaget en opsamling.

Vand og energi.

Produktionen anvender vand- og energibesparende tiltag.

Stalde.

Den nuværende kostald er en sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), og tilbygningen er valgt i samme staldsystem for at udnytte de installationer, der findes i forvejen. Dette forhold sammenholdt med det faktum, at spaltegulvet har en positiv indvirkning på dyrenes klovsundhed, gør at der ikke er valgt et BAT gulv, som eksempelvis et drænet gulv. Til gengæld anvendes skraber i såvel den eksisterende kostald som i tilbygningen.

Management.

Der laves opgørelser over antal af husdyr samt tilførsel af kunstgødning og husdyrgødning. Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Ejendommens bygninger, inventar, maskiner og tekniske installationer efterses jævnligt og nødvendige reparationer udføres. Transport til og fra ejendommen foregår stille og roligt, for at begrænse støj og støvgener for omboende. Arbejdet på bedriften tilrettelægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Gødningsopbevaring og - udbringning

Beholderne tømmes mindst en gang om året tømmes for inspektion og vedligeholdelse. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Udbringning af gødning mm. foretages så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstofoptag og størst vækst. Udbringning sker jf. gældende lovgivning. Således bliver gyllen kun udbragt med slanger og nedfælder, hvor det er muligt.

Ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Omrøring af gyllebeholderen foretages kort tid før beholderen skal tømmes f.eks. ved udspredning.

Al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel.

Der er opmærksomhed på vindretningen ved udspredning i forhold til nabobeboelse.

Alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Fodring

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægrådgiver og der laves analyser af grovfoderets kvalitet

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

6 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger følger God landbrugspraksis, som den er defineret i ”Bekendtgørelse om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger”:

Ansøger overholder kvælstofkvoten og etablerer effektivt plantedække og efterafgrøder.

Der udarbejdes markplan, gødningsplan og gødningsregnskab.

Der føres journal over plantebeskyttelsesmidler.

Dyreholdet overholder harmonireglerne, §28 i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold.

Kontrol – Eftersyn - Vedligehold af produktionsapparatet:

- Ventilation
- Vandinstallation
- Mælkekøletank

vedligeholdes regelmæssigt.

Der gennemføres eftersyn af elanlæg med jævne mellemrum.

Der udføres 10 års beholderkontrol.

Brandmateriel placeres hensigtsmæssigt og kontrolleres jævnligt.

Der føres logbog for flydelag på gylletanke.

Fakturaer på køb og salg af foder og oplysninger om sundhedsanmærkninger fra slagteri opbevares, så de hurtigt kan fremskaffes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at management og dokumentation er dækkende, herunder i forhold til de særlige vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

34) *Der skal hvert kalenderår føres en driftsjournal, der indeholder følgende punkter:*

- *Opgørelse over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning (Opgørelsen kan f.eks. være den pågældende del af gødningsregnskabet, effektivitetskontrol eller skatteregnskab)*
- *Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.*
- *Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb*

7 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at husdyrbrugets produktion ikke medfører en øget produktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - overfladevand
  - nitratfølsomme indvindingsområder
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

8 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

8.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 11, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen af virksomheden skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

8.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Annoncering finder sted den 18. februar 2009, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest den 18. marts 2009 før korttids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

8.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1,8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing.
(post@rin.mim.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V.
(ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Arbejdstilsynet, Skive, Postboks 1228, 0900 København C (at@at.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, karenjensen@post.tele.dk

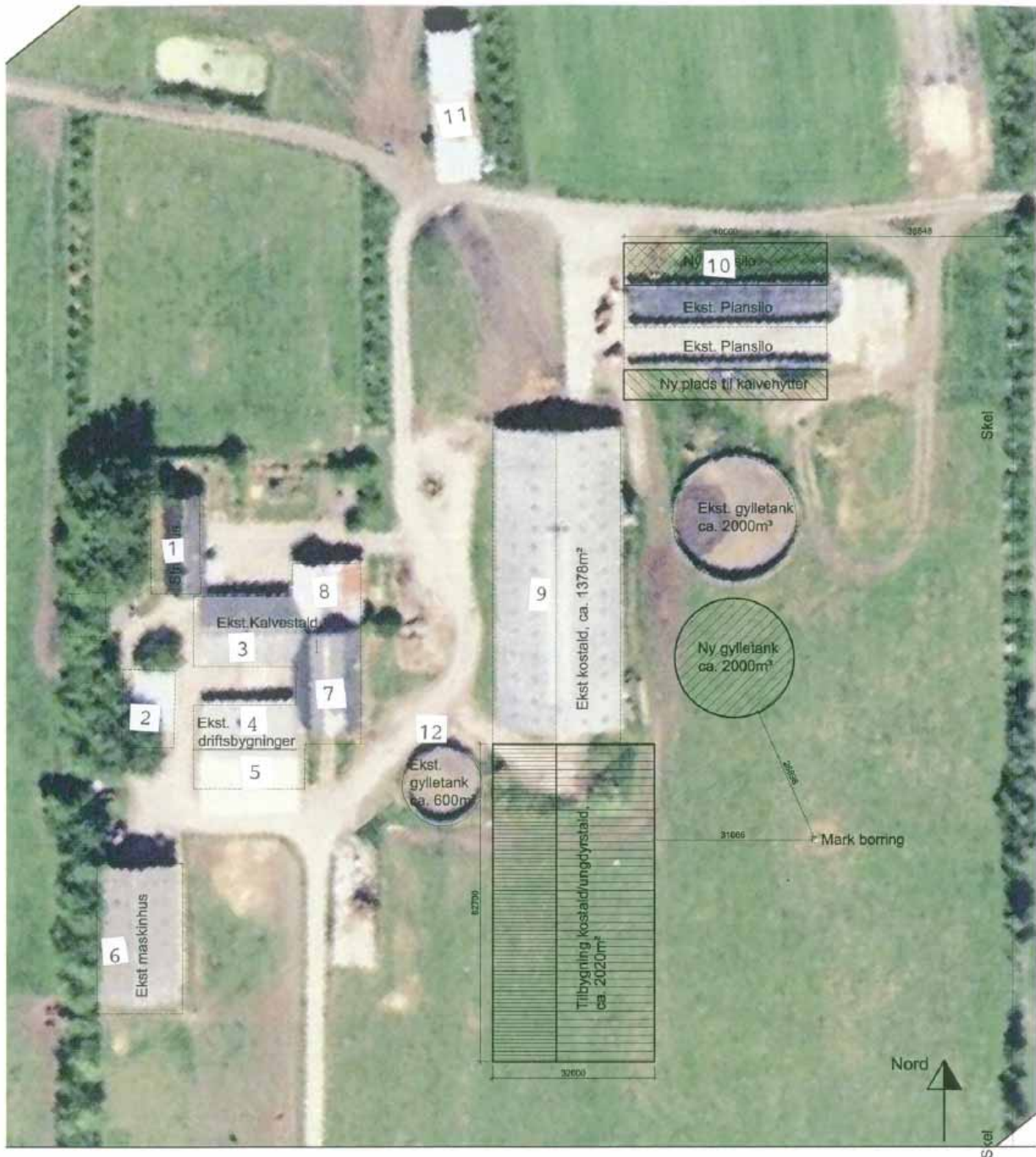

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk)

9 BILAG

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

Forklaring til situationsplan.

01 : Stuehuset

02 : Værksted.

Her forefindes oliet. til 1500 l, aflåst container til pesticider og kemikalier samt kompressor.

03 : Eksist. kalvestald

04 : Eksist. stald til opdræt

05 : Foderlade

06 : Maskinhus

07 : Læ for heste

08 : Lade

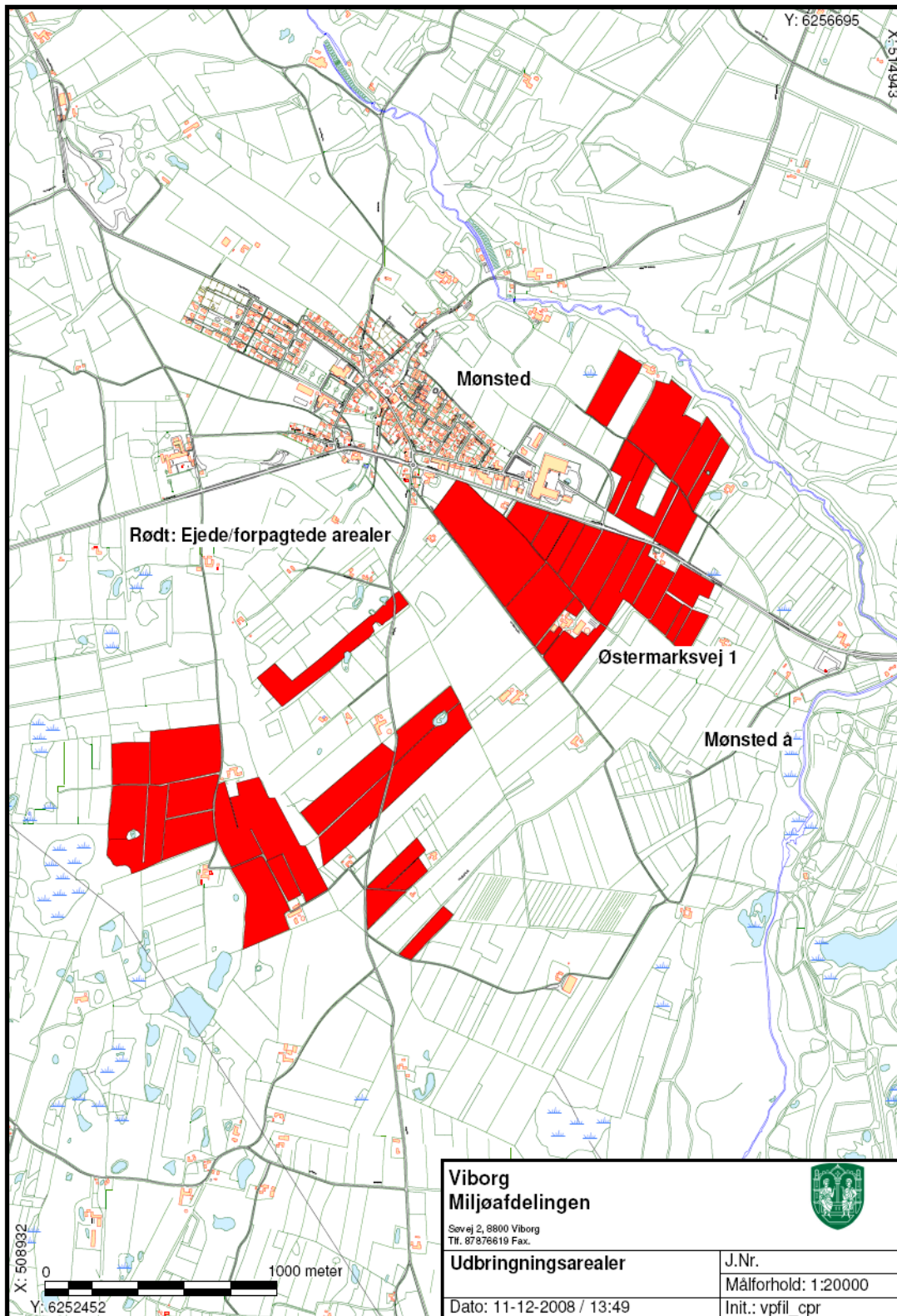
09 : Eksist. løsdriftsstald

10: Ny ensilagesilo

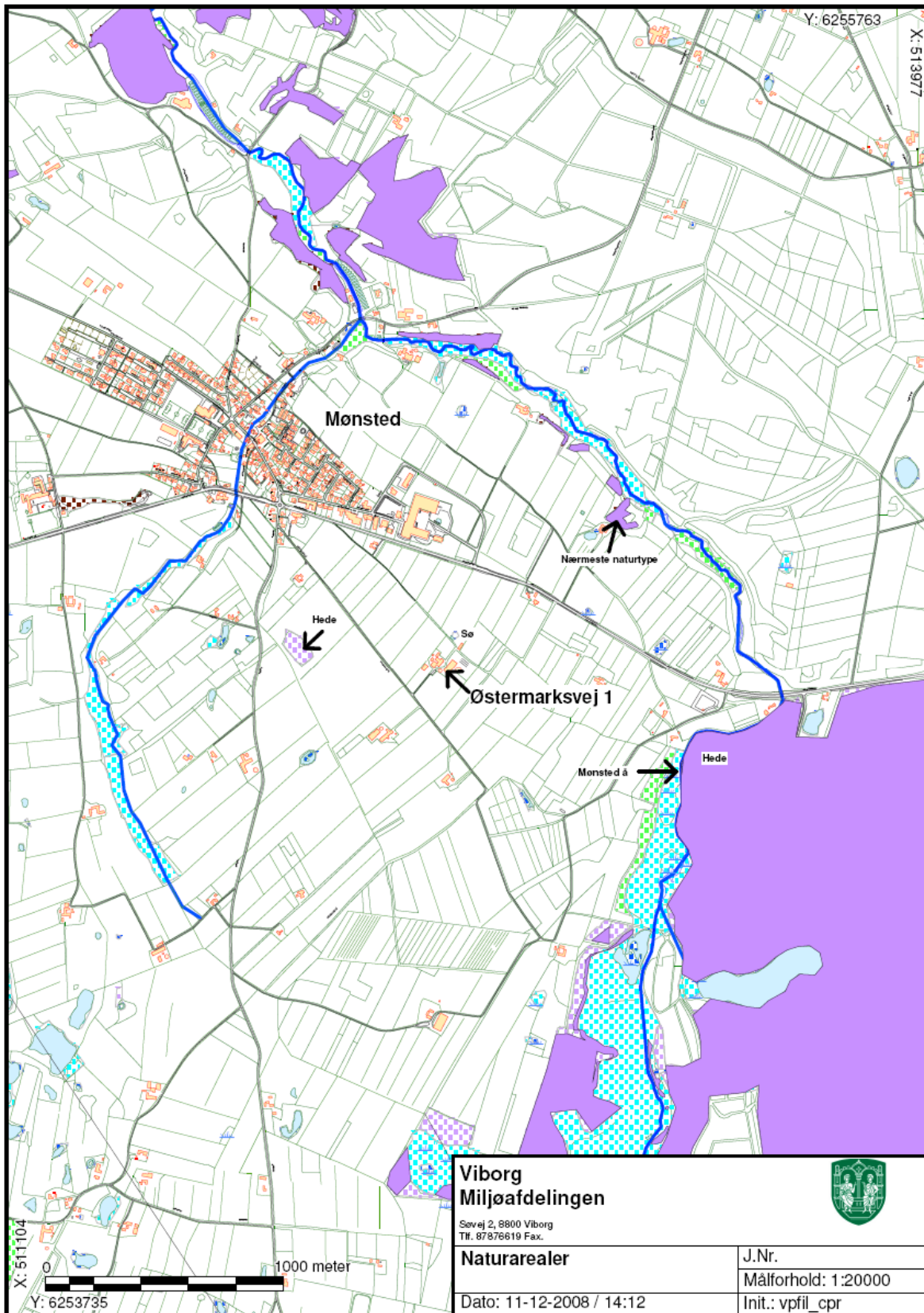
11: Staklade

12: Påfyldningsplads til gylle og sprøjte. Døde dyr som overdækkes.

BILAG 2. UDBRINGNINGSAREALER

BILAG 3. NATURAREALER

BILAG 4. NATURA 2000 OMRÅDER

